

UCHWAŁA NR XLVII/586/22
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 30 maja 2022 r.

w sprawie przyjęcia „Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów Talenty Świętokrzyskie”

Na podstawie art. 11 ust. 2 pkt 4 oraz art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547, z późn. zm.) i art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915, z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Świętokrzyski Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Uczniów *Talenty Świętokrzyskie*”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wysokość środków finansowych na realizację programu, o którym mowa w § 1 corocznie określana będzie w budżecie Województwa Świętokrzyskiego.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXIV/314/2020 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7 września 2020 r. w sprawie przyjęcia „Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów *Talenty Świętokrzyskie*”.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku

Andrzej Prus

Załącznik do uchwały Nr XLVII/586/22
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 30 maja 2022 r.

ŚWIĘTOKRZYSKI PROGRAM WSPIERANIA EDUKACJI WYBITNIE UZDOLNIONYCH UCZNIÓW TALENTY ŚWIĘTOKRZYSKIE

I. Wstęp

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego od 2000 roku wspiera rozwój uzdolnień dzieci i młodzieży z regionu świętokrzyskiego. Od 2013 roku działania te zyskały kształt *Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów i Studentów Talenty Świętokrzyskie*.

Ideą przyświecającą powstaniu *Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów i Studentów* było stworzenie efektywnego i spójnego systemu wsparcia dzieci i młodzieży, który umożliwiałby udzielanie pomocy osobom szczególnie uzdolnionym, zamieszkałym na terenie województwa świętokrzyskiego, zwłaszcza laureatom ogólnopolskich lub międzynarodowych olimpiad przedmiotowych, konkursów i turniejów, uczniom i studentom mającym znaczne osiągnięcia edukacyjne, naukowe, badawczo-rozwojowe lub artystyczne.

Wyniki nauczania polskiej młodzieży, badane wskaźnikami Programu Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów OECD/PISA, systematycznie poprawiają się. Trend ten należy utrzymywać, by polscy uczniowie mogli w pełni skorzystać z szansy, jaką jest członkostwo Polski w Unii Europejskiej. Mieszkańcy regionu świętokrzyskiego, podobnie jak większość Polaków, coraz bardziej doceniają znaczenie wykształcenia, traktując je jako jedną z podstawowych dróg do osiągnięcia wyższego statusu materialnego i społecznego.

Od kilkunastu lat w naszym społeczeństwie obserwuje się wzrost świadomości znaczenia wykształcenia w życiu i jego decydującego wpływu na rozwój i przebieg późniejszej kariery zawodowej. Środowisko edukacyjne dostrzega również konieczność indywidualnego podejścia do każdego ucznia, nie tylko tego, który ma trudności w nauce, ale i tego z dużym potencjałem i szczególnymi zdolnościami. Ten program dedykowany jest dla osób wybitnie uzdolnionych, które startują z powodzeniem w różnych konkursach i olimpiadach – regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych. Uczniowie ze świętokrzyskiego odnoszą w nich sukcesy. Potrzebują oni wsparcia w celu dalszego rozwijania swoich zainteresowań.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego, poprzez finansowe wsparcie aspiracji i dążeń edukacyjnych, naukowych oraz artystycznych uczniów i studentów, od wielu lat przyczynia się do ich rozwoju własnego.

Od początku funkcjonowania systemu wsparcia uzdolnionych uczniów i studentów w województwie świętokrzyskim, tj. od 2000 roku, Samorząd nagrodił 585 osób, zaś wyróżnił 165.

Dopełnieniem tego rodzaju wsparcia udzielanego w wyżej wymienionej formie stanowią programy stypendialne, które w oparciu o fundusze unijne są przekazywane grupie uczniów szkół ponadpodstawowych: liceów i szkół zawodowych od początku wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, przy czym w latach 2007-2013 funkcjonował jeden, wspólny dla wszystkich grup beneficjentów (licea i szkoły zawodowe) program, aktualnie zaś realizowane są dwa programy stypendialne.

Pierwszy z nich to *Świętokrzyski program stypendialny* prowadzony w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 8. *Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo*, Działanie 8.3 Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, Poddziałanie 8.3.5 Realizacja programu stypendialnego skierowanego do uczniów szkół ponadpodstawowych, drugi zaś *Świętokrzyski program stypendialny dla uczniów szkół zawodowych* – w ramach RPOWS na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 8. *Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo*, Działanie 8.5 *Rozwój i wysoka jakość*

szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego, Poddziałanie 8.5.2 *Realizacja programu stypendialnego skierowanego do uczniów zdolnych szkół kształcenia zawodowego.*

Podczas sześciu dotychczas zrealizowanych edycji programów przyznano stypendia dla 2 943 uczniów w wysokości 3 800 zł dla każdego.

W nowej perspektywie finansowej, w ramach zaplanowanego nowego programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027* zaprojektowane są kolejne edycje programów stypendialnych, przy czym pomocą stypendialną mają być objęci nie tylko uczniowie szkół ponadpodstawowych (liceów i szkół zawodowych), ale również szkół podstawowych.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego od wielu lat współpracuje w obszarze wzmocnienia uzdolnionych uczniów i studentów również z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pożytku publicznego, realizując rozmaite przedsięwzięcia i projekty, których celem jest wsparcie merytoryczne, rzeczowe lub finansowe młodych zdolnych ludzi z naszego regionu.

Rokrocznie, od wielu lat, Samorząd Województwa współfinansuje organizację Harcerskiego Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej, zaś podległe Samorządowi instytucje kultury wspomagają całe przedsięwzięcie merytorycznie i organizacyjnie. W ramach festiwalu odbywają się m.in. przeglądy wokalne, warsztaty z różnych dziedzin sztuki: plastyczne, teatralne, muzyczne dla uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Pewną formą wsparcia bezpośredniego udzielaną przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego (we współpracy z Towarzystwem im. S. Żeromskiego w Kielcach) są Stypendia im. A. Radka, przyznawane wybitnie uzdolnionym, młodym mieszkańcom województwa, przy czym są to osoby odnoszące sukcesy edukacyjne, artystyczne, a pochodzące z rodzin ubogich, z obszarów zmarginalizowanych, wiejskich.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego od wielu lat wspiera również finansowo młodych ludzi, ich aktywność społeczną poprzez realizację otwartego konkursu ofert pn. „Świętokrzyskie dla młodych” na wsparcie realizacji zadań publicznych Województwa Świętokrzyskiego o charakterze edukacyjnym i wychowawczym, wzmocniających postawy społeczne i obywatelskie młodzieży z regionu świętokrzyskiego. Rokrocznie na ten cel przeznaczają się kwotę 100 tys. zł.

Celem konkursu było wsparcie zadań publicznych realizowanych przez organizacje młodzieżowe, które adresowały swoje działania do młodzieży. Widocznym efektem przedsięwzięć przeprowadzanych w tym zakresie jest wzmocnienie potencjału organizacji młodzieżowych i pracujących z młodzieżą, podniesienie kompetencji liderów grup młodzieżowych oraz stworzenie mechanizmów wsparcia merytorycznego i finansowego nieformalnym grupom młodzieżowym.

Problematyka rozwijania uzdolnień dzieci i młodzieży stanowi również wyzwanie dla placówek oświatowych podległych Samorządowi Województwa Świętokrzyskiego. Największymi dokonaniem w tym zakresie może pochwalić się Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach, które z powodzeniem od kilku lat realizuje różnorodne projekty, mające na celu wdrożenie systemu wspierającego i rozwijającego zdolności uczniów w województwie świętokrzyskim.

Biorąc pod uwagę dobre doświadczenia związane z realizacją ww. działań ukierunkowanych na wspieranie uzdolnień dzieci i młodzieży, jak również widząc rosnące zapotrzebowanie na tego rodzaju pomoc ze strony społeczności lokalnych w naszym regionie, Samorząd Województwa Świętokrzyskiego przyjmuje niniejszy program.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego jest otwarty na inicjatywy, które są zgodne z zasadami Programu i mają pozytywny wpływ na dalszy, odpowiednio ukierunkowany rozwój talentów młodych ludzi.

Dzięki realizacji programu uczniowie mający aspiracje edukacyjne lub artystyczne, zyskują nadzieję na właściwy rozwój dalszej drogi życiowej, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań na wyższym poziomie, a także zapewnienie środków finansowych na pomoce dydaktyczne.

II. Cele programu

1. Promocja dokonań uzdolnionych uczniów pobierających naukę na terenie województwa świętokrzyskiego bez względu na miejsce zamieszkania, poprzez przyznawanie stypendium Samorządu Województwa Świętokrzyskiego *Talenty Świętokrzyskie* za wybitne osiągnięcia edukacyjne i artystyczne.

2. Wsparcie przedsięwzięć realizowanych na rzecz mieszkańców województwa świętokrzyskiego, mających na celu promocję uzdolnień dzieci i młodzieży, olimpiad, konkursów, w tym projektów zbieżnych z założeniami niniejszego programu.

III. Adresaci programu

1. Adresatami programu są uczniowie, którzy ukończyli 13 lat i uczą się w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych zlokalizowanych na terenie województwa świętokrzyskiego.

2. Stypendium *Talenty Świętokrzyskie* może być przyznane tej samej osobie tylko raz w okresie realizacji wszystkich edycji Programu, z zastrzeżeniem pkt 3.

3. Stypendium *Talenty Świętokrzyskie* może zostać przyznane osobom, które otrzymały wyróżnienie w poprzednich edycjach Programu, przy czym może to nastąpić tylko raz.

IV. Wysokość stypendium *Talenty Świętokrzyskie*

1. Maksymalna wysokość stypendium *Talenty Świętokrzyskie* wynosi 3800 zł.

2. Liczba i wysokość stypendiów *Talenty Świętokrzyskie* uzależniona jest od środków zabezpieczonych w danym roku budżetowym przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego.

3. Środki finansowe na realizację *Programu*, w tym wypłatę stypendiów, w każdym roku budżetowym są zabezpieczane w budżecie Województwa Świętokrzyskiego.

V. Ogólne założenia realizacji Programu

1. Warunkiem ubiegania się o przyznanie stypendium *Talenty Świętokrzyskie* jest złożenie stosownego wniosku w tej sprawie wraz z niezbędną dokumentacją.

2. Do składania wniosków o przyznanie stypendium *Talenty Świętokrzyskie* uprawnione są szkoły publiczne i niepubliczne, instytucje oświaty i kultury, organizacje pozarządowe, realizujące przedsięwzięcia z zakresu rozwoju uzdolnień dzieci i młodzieży, działające w sferze edukacji, nauki i kultury.

3. Szczegółowe warunki i tryb przyznawania stypendiów *Talenty Świętokrzyskie*, jak i kryteria oceny wniosków zostaną określone przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego w odrębnej uchwale.

Uzasadnienie

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego od wielu lat aktywnie wspiera wybitnie uzdolnionych pod względem edukacyjnym, naukowym i artystycznym uczniów i studentów, m.in. laureatów ogólnopolskich i międzynarodowych olimpiad, konkursów i turniejów. Poprzez finansowe wsparcie aspiracji i dążeń edukacyjnych oraz artystycznych, Samorząd Województwa Świętokrzyskiego pragnie przyczynić się do rozwoju osobistego młodych ludzi i budowania ich mocnej pozycji w regionie.

Jednym z najważniejszych instrumentów służących wzmocnieniu potencjału dzieci i młodzieży był realizowany do 2020 roku „Świętokrzyski Program Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów i Studentów *Talenty Świętokrzyskie*”, w ramach którego corocznie przyznawane były nagrody Samorządu Województwa Świętokrzyskiego *Talenty Świętokrzyskie*.

Działania te, zmodyfikowane i dostosowane do obowiązujących uregulowań prawnych, były kontynuowane w oparciu o:

– „Świętokrzyski Program Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów *Talenty Świętokrzyskie*” oraz

– „Regulamin przyznawania nagród Samorządu Województwa Świętokrzyskiego *Talenty Świętokrzyskie*”,

– „Regulamin przyznawania stypendiów Samorządu Województwa Świętokrzyskiego *Talenty Świętokrzyskie*”,

uchwalone we wrześniu 2020 roku przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego.

W październiku 2021 roku po raz pierwszy dokonano oceny wniosków zgodnie z nowymi zasadami. W toku oceny wniosków komisja stypendialna zarekomendowała jednak konieczność zmian, które polegałyby na:

– ujednoczeniu rodzaju wsparcia udzielanego dla uczniów i studentów i przyznawanie obu tym grupom stypendiów *Talenty Świętokrzyskie* (dotychczas uczniowie otrzymywali nagrody, zaś studenci stypendia),

– wyodrębnieniu kilku kategorii, w ramach których może być przyznane stypendium – w przypadku uczniów będą to: edukacja, działalność artystyczna lub tzw. działalność interdyscyplinarna (tj. łącząca dwie ww. kategorie),

– doprecyzowaniu kryteriów oceny wniosków i wymagań, jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o stypendium, aby je otrzymać (np. ograniczenie liczby dokonań wskazanych we wniosku o przyznanie stypendium do maksymalnie pięciu najważniejszych, konieczność przedłożenia przez wnioskodawcę dodatkowego potwierdzenia udziału w przedsięwzięciach artystycznych, np. rekomendacji, recenzji lub not prasowych itp.).

Uwzględniając rekomendacje komisji stypendialnej, niezbędne jest zatem ponowne podjęcie przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego uchwał w sprawie przyjęcia:

– „Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów *Talenty Świętokrzyskie*”, w którym określone są ogólne ramy i założenia udzielania wsparcia uzdolnionym uczniom,

– „Regulaminu przyznawania stypendiów Samorządu Województwa Świętokrzyskiego *Talenty Świętokrzyskie* dla uczniów”, w którym określone są szczegółowe zasady, warunki, formy i tryb przyznawania dla uczniów stypendiów *Talenty Świętokrzyskie*,

– „Regulaminu przyznawania stypendiów Samorządu Województwa Świętokrzyskiego *Talenty Świętokrzyskie* dla studentów”, w którym określone są szczegółowe zasady, warunki, formy i tryb przyznawania dla studentów stypendiów *Talenty Świętokrzyskie*,

zawierających zmianę treści, zgodnie z sugestią komisji stypendialnej (uchwały podjęte w tym zakresie w 2020 roku utracą moc obowiązującą).

Możliwość przyznawania wsparcia dla uczniów wynika z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915, z późn. zm.), zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, zaś w przypadku przyjęcia takich programów, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa

szczegółowe zasady (warunki, formy, tryb) udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania.

Projekt uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie przyjęcia „Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów *Talenty Świętokrzyskie*” nie stanowi aktu prawa miejscowego, w związku z czym nie podlega konsultacjom społecznym.

Podjęcie przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego uchwały w sprawie przyjęcia „Świętokrzyskiego Programu Wspierania Edukacji Wybitnie Uzdolnionych Uczniów *Talenty Świętokrzyskie*” pozwoli na podjęcie działań zmierzających do realizacji założeń Programu, w tym udzielenia wsparcia finansowego dla najzdolniejszych uczniów pobierających naukę na terenie województwa świętokrzyskiego w oparciu o nowe, zaktualizowane zasady.